

نمایه کتاب
۱۵۲.۶۴
واحد کور

به نام پروردگار مهربان

ویرایش
جدید
۹۶ کنکور
داخل و خارج

زمین شناسی جامع کنکور

روزبه اسحاقیان

سال سوم | سال چهارم
نمودارهای درختی + بانک سوالات

مهروماه

سوشلسایه اسحاقیان، روزبه / عنوان و نام پدید آورنده: مجید شناسی، نام و کنکور سال سوم، سال چهارم (روزبه اسحاقیان) / مشخصات نشر: تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۳۷ - شماره ۱۲ / تلفن: ۶۶۴۰۸۴۰۰ / ۶۶۴۰۸۴۰۳ / ۶۶۶۸۵۸۹ / ۶۶۴۷۹۳۱۱ / وبسایت: www.mehromah.com / شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۷-۰۳۰-۸ / قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان / تعداد صفحات: ۴۰۰ / تاریخ انتشار: ۱۳۹۶ / ناشر: مهرماه / آدرس: تهران - میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین، کوچه مینا، پلاک ۳۷ / دفتر مرکزی: تهران - میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین، کوچه مینا، پلاک ۳۷ / دفتر مرکزی: ۶۶۴۰۸۴۰۰ / واحد فروش: ۶۶۴۰۸۴۰۳ / روابط عمومی: ۶۶۶۸۵۸۹ / فروشگاه تلفنی و اینترنتی: ۶۶۴۷۹۳۱۱ / پستی: ۱۳۹۷ / ISBN: 978-600-317-030-8 / رده بندی دیوانی: ۱۳۴۵ / شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۲۵۹۱۷

زمین شناسی جامع کنکور

ناشر ..... مهرماه نو
مؤلف ..... روزبه اسحاقیان
چاپ یازدهم (ویرایش جدید) ۱۳۹۶
تیراژ ..... ۴۰۰۰ نسخه
۹۷۸-۶۰۰-۳۱۷-۰۳۰-۸
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان
صفحه آرا ..... سمیه امیدی
رسم تصاویر ..... مینا پورعلی
طراحی و آماده سازی برای چاپ:
واحد تولید انتشارات

© کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات مهرماه نو می باشد. هر گونه برداشت از مطالب این کتاب بدون مجوز کتبی از ناشر، ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

مهرماه

دفتر مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه مینا، پلاک ۳۷
دفتر مرکزی: ۶۶۴۰۸۴۰۰ / واحد فروش: ۶۶۴۰۸۴۰۳
روابط عمومی: ۶۶۶۸۵۸۹ / فروشگاه تلفنی و اینترنتی: ۶۶۴۷۹۳۱۱

مقدمه مؤلف

«به نام آن که جان را فکرت آموخت چراغ دل به نور جان برافروخت»

طبیعت، از کوه‌های سر به آسمان کشیده تا دشت‌های فراخ و گسترده، از اقیانوس‌های پرتلاطم تا رودها و چشمه‌سارهای زیبا، از آبشارهای اعجاب‌انگیز تا دره‌های عمیق و بی‌انتهای، همگی آثار زیبا و هنرمندانه‌ی الهی و آزمایشگاه بزرگ علمی اندیشمندان و محققان شاخه‌های مختلف علوم طبیعی از جمله زمین‌شناسی است.

وضعیت جغرافیایی و طبیعی کشورمان ایران، زمینه‌ی مطالعه‌ی این علم را برای دوستداران آن فراهم کرده است. وجود رشته‌کوه‌های البرز در شمال و زاگرس در غرب و جنوب غرب کشورمان، مناطق اقلیمی مختلف، گسل‌های متعدد، نقاط دارای خصوصیات سنگ‌شناسی مختلف و گوناگون ارتباط آن‌ها با معادن و ذخایر معدنی، وجود سفره‌های آب زیرزمینی و... همگی از جمله‌ی مواردی هستند که سبب شده دانشمندان کشورها، گوناگون به ایران، لقب «بهشت زمین‌شناسی» دهند. پس وظیفه‌ی ما به عنوان یک پژوهشگر خلاق و محقق علاقه‌مند این است که از این همه موهبت الهی، برای ارتقاء دانش خود به بهترین نحو استفاده کنیم.

۱ با زمین‌شناسی در کنکور چه کار کنیم؟

سؤالات درس زمین‌شناسی در ابتدای دفترچه‌ی آزمون اختصاصی وجود دارد و برای ۲۵ سؤال این درس ۲۰ دقیقه زمان در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد. با مقایسه‌ی بین ضرایب درس زمین‌شناسی در زیرگروه‌های مختلف رشته‌ی علوم تجربی می‌بینیم که این درس فقط در زیرگروه ۱ دارای ضریب صفر است. لطفاً به جدول زیر توجه نمایید:

زیرگروه ۱	زیرگروه ۲	زیرگروه ۳	زیرگروه ۴	زیرگروه ۵
۰	۱	۴	۱	۱
ضریب درس زمین‌شناسی				

آخرین خبر (۱): با توجه به اظهار نظر مسئولین، احتمال افزایش ضریب این درس در زیرگروه‌های مختلف، در کنکور سال آینده وجود دارد.

مهم‌ترین زیرگروه‌ی که در آن درس زمین‌شناسی ضریب تعیین‌کننده‌ای دارد، زیرگروه ششم‌ی ۲ است که در آن رشته‌ی داروسازی دارای ضریب ۱ می‌باشد. از آنجا که تراز بعضی دانش‌آموزان ممکن است به رشته‌های پزشکی و دندانپزشکی نرسد و رشته‌های بعد از داروسازی نیز، جزء رشته‌های کارشناسی محسوب می‌شوند، پس پاسخ به سؤالات این درس، می‌تواند برای قبولی شما در در رشته‌ی داروسازی بسیار مؤثر واقع شود. همچنین می‌توان به تأثیر معدل در امتحانات نهایی سال سوم دبیرستان نیز اشاره کرد. کسب یک نمره‌ی خوب در این درس، می‌تواند معدل شما را کاملاً تغییر دهد و تأثیر بسزایی در معدل کل‌تان بگذارد. (نقش ۳۰-۲۵ درصدی معدل سال سوم در کنکور سراسری). نتیجه آن که پاسخ به این درس حتی با درصد اندک، موجب تغییر تراز دانش‌آموزان در یک زیرگروه و در نتیجه تغییر رتبه‌ی کل وی می‌شود. بنابراین اگر می‌خواهید یک رتبه‌ی کل خوب بیاورید و همیشه به آن افتخار کنید، از زمین‌شناسی غفلت نکنید.

۲ زمین‌شناسی را با استراتژی بخوانید!

برای موفقیت در پاسخگویی به سؤالات این درس به موارد زیر توجه کنید:

الف) به تغییرات کتاب‌های درسی زمین‌شناسی و علوم زمین دقت کنید.

ب) سؤالات مطرح شده در ۵ سال اخیر را بررسی کنید و روند ایجاد تغییرات در سبک طراحی سؤالات را بیابید و حتی آن‌ها را با سؤالات سال‌های قبل‌تر مقایسه کنید.

ج) به بودجه‌بندی سؤالات کنکور داخل و خارج کشور در هر فصل توجه نمایید.

د) مطالب و مفاهیم کتاب‌های درسی را در ذهن خود به صورت زیر طبقه‌بندی (تیپ‌بندی) کنید:

۱- تفسیر شکل‌ها، نمودارها و جداول ۲- سؤالات محاسبه‌ای و حل مسأله ۳- سؤالات ترکیبی ۴- سؤالات مفهومی ۵- سؤالات حفظی ۶- سؤالات تفسیری

❖ سوالات حفظی ممکن است عین متن کتاب درسی باشند؛ از تعاریف و اصطلاحات مطرح گردند و یا در قالب شکل‌ها و نمودارها آورده شوند. هنر شما به عنوان یک دانش‌آموز این است که بتوانید این موارد را در سوالات تشخیص دهید؛ اهمیت و ارزش هر تیپ را از نظر بودجه‌بندی کنکور بدانید و از آن‌ها در پاسخ‌گویی به سوالات استفاده کنید.

۳ این کتاب، چه کتابی است؟

برای معرفی بیشتر کتاب، لازم است به موارد زیر توجه کنید:

الف) در ابتدای هر فصل، نمای کلی فصل به صورت یک نمودار درختی ارائه شده است که در آن شما می‌توانید با مباحث فصل آشنا شوید و ساختار کلی فصل را در ذهن خود سازماندهی کنید.

ب) بعد از نمودارهای درختی، در ابتدای هر فصل، به خصوصیات آن فصل و تیپ سوالات مطرح شده از آن تاکنون اشاره شده است. در کنار آن، بودجه‌بندی سوالات مطرح شده از آن فصل در کنکورهای داخل و خارج کشور در پنج سال اخیر آورده شده است که بیانگر اهمیت هر فصل از نظر طراح سؤال در سال‌های مختلف می‌باشد.

ج) در ادامه، شاهد درسنامه‌ی هر فصل هستیم که به صورت نمودارهای درختی و ساختارهای دسته‌بندی شده ارائه می‌گردد. این شیوه به شما کمک می‌کند که متن پیوسته‌ی کتاب درسی را به صورت منظم و در یک ساختار سازمان‌یافته مشاهده کنید تا هم ارتباط مطالب را به خوبی دریابید و هم بتوانید آن‌ها را به خاطر بسپارید.

د) بعد از درسنامه، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و طبقه‌بندی‌شده شامل تست‌های تألیفی می‌باشد. سنجش و سراسری داخل و خارج از کشور آورده شده است که در آن‌ها روند چیدمان سوالات از آسان به دشوار و از قدیم به جدید می‌باشد. این روش برای مقایسه‌ی تست‌های سال‌های گذشته با تست‌های طرح‌شده در پنج‌ساله‌ی اخیر مفید می‌باشد. این مقایسه، روند تغییر طرح تست‌ها و خارج شدن بعضی از انواع آن‌ها از حالت صرفاً حفظی و تک‌گزینه‌ای به حالت مفهومی و تلفیقی را نشان می‌دهد که نمایانگر تغییر دیدگاه طراح یا طراحان سوال در سال‌های مختلف می‌باشد.

ن) در پایان، پاسخ تست‌ها بر مبنای کتاب درسی زمین‌شناسی سال ۹۴ و علوم زمین سال ۹۵ آورده شده است که در بعضی تست‌ها پاسخ، بدون توضیح و با ارائه‌ی گزینه‌ی صحیح به همراه شماره صفحه آورده شده و در بعضی موارد دیگر که تست‌ها دشوارتر یا ترکیبی بوده‌اند، به تشریح گزینه‌ی صحیح و رد گزینه‌های دیگر با ذکر دلایل مورد نظر پرداخته شده است.

۴ تشکر و قدردانی

در پایان، از همه‌ی عزیزانی که در این کار یاریم نمودند، نهایت تقدیر و تشکر را دارم: نخست مدیر محترم انتشارات مهروماه‌نو، جناب آقای احمد اختیاری که این فرصت را فراهم آوردند و در تمام زمینه‌ها دلسوزانه و برادرانه یاری‌ام نمودند. مدیر هنری انتشارات، جناب آقای محسن فرهادی که طراحی جلد این کتاب را با شیوه‌ای ممتاز عهده‌دار شدند. مدیر تولید انتشارات سرکار خانم سمیه جباری و همچنین سرکار خانم سمیه امیددی که صفحه‌آرایی و ویرایش جدید کتاب را عهده‌دار بودند و با نهایت حوصله و دقت اینجانب را همراهی کردند. همچنین دوست عزیز و گرانقدرم جناب آقای عباس گودرزی، مدیر محترم فروش انتشارات مهروماه.

مؤلف صمیمانه پذیرای نظرات و پیشنهادات همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز است. لطفاً آن‌ها را به آدرس virayesh@mehromah.ir ایمیل کنید و یا به شماره‌ی ۳۰۰۷۲۱۲۰ پیامک بزنید تا مورد بررسی قرار گیرند.

ارادت‌بند شما

روزبه اسحاقیان

تیرماه ۹۶

سال سوم

ماگماتیسم و سنگ‌های آذرین
فصل ششم ۸۷

سنگ‌های رسوبی
فصل هفتم ۱۱۱

فرآیند دگرگونی و سنگ‌های دگرگون شده
فصل هشتم ۱۳۵

تغییرات سنگ‌ها
فصل نهم ۱۵۵

علم زمین‌شناسی و شاخه‌های آن
فصل اول ۷

آب در هوا
فصل دوم ۱۳

آب در دریا
فصل سوم ۲۵

آب در خشکی
فصل چهارم ۴۱

کانی‌ها
فصل پنجم ۵۷

سال چهارم

ساخت‌های تکتونیک و کوه‌زایی
فصل ششم ۲۶۱

شواهدی در سنگ‌ها
فصل هفتم ۲۷۳

تحولات گذشته
فصل هشتم ۲۹۵

رسم نقشه
فصل نهم ۳۱۳

زمین در خدمت انسان
فصل دهم ۳۳۷

سوالات کنکور سراسری داخل و خارج ۹۶
۳۶۱

جایگاه زمین در فضا
فصل اول ۱۸۱

ساختمان درون زمین
فصل دوم ۱۹۹

زمین ساخت ورقه‌ای
فصل سوم ۲۱۹

زمین لرزه
فصل چهارم ۲۳۷

آتشفشان‌ها و فرآیندهای آتشفشانی
فصل پنجم ۲۴۹